

Західнодонбаський інститут

Кафедра права

Затверджую
Директор ЗІ ПрАТ «ВНЗ «МАУП»

Житник Н.В.

“ 17” січня 2025 р.

Схвалено на засіданні кафедри права
Протокол № 3 від 15 січня 2025 р
В.о.зав. кафедри Сидоркіна Р.Д.

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ПІДГОТОВКИ ТА НАПИСАННЯ КУРСОВИХ РОБІТ**

Актуальні проблеми цивільного права

спеціальності: **081 Право**
(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня : **Перший (бакалаврський) рівень**
(назва освітнього рівня)

освітньої програми: **Право**
(назва освітньої програми)

Розробник методичних рекомендацій щодо підготовки та написання курсових робіт з дисципліни «Актуальні проблеми цивільного права»: доцент кафедри права Західнодонбаського інституту ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом» Сидоркіна Р.Д.

Розглянуто і затверджено на засіданні кафедри права Західнодонбаського інституту ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»

Протокол від 15 січня 2025 р. № 3

В.о. завідувачки кафедри

(підпис)

Раїса СИДОРКІНА

ВСТУП

Курсова робота – це, відповідно до "Положення про організацію освітнього процесу в ПрАТ "ВНЗ "МАУП", вид наукової роботи, що передбачає самостійне дослідження студентами актуальних проблем і теоретичне їх викладення відповідно до вимог щодо оформлення результатів наукових досліджень.

Курсова робота виконується з метою закріплення, поглиблення й узагальнення знань, одержаних студентами за час навчання, та їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання.

Теми курсових робіт пропонуються студентам відповідно до наукової тематики кафедри, з урахуванням наукових інтересів студентів. Тематика тісно кореспондується з конкретною навчальною дисципліною, вивчення якої передбачає написання курсової роботи. Орієнтовний перелік тем з кожної дисципліни, відповідно до навчального плану, затверджується на засіданні кафедри на початку навчального року.

Специфіка курсової роботи полягає в тому, що вона займає проміжне місце між роботами реферативного плану (зокрема контрольною) з одного боку, і науково-дослідними (як-то, магістерською роботою) з іншого.

Написання курсової роботи допомагає студенту систематизувати отримані теоретичні знання з вивченої дисципліни і виявити здатність самостійно осмислювати проблему, займатися відбором, аналізом та інтерпретацією джерел, обґрунтовувати власну думку, формулювати висновки та пропозиції.

Виконання курсової роботи є першим кроком ознайомлення студента з науковим дослідженням, а тому успішне її написання залежить від чіткого дотримання основних вимог до наукового рівня таких робіт, їх змісту, структури, стилю викладу матеріалу, а також оформлення.

Виконання студентом зазначених вимог формує в нього навички до проведення самостійного наукового дослідження.

1. ПОНЯТТЯ І ПРИЗНАЧЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ

1.1. *Поняття і мета курсової роботи*

Курсова робота з дисципліни – це кваліфікаційна письмова робота студента, яка передбачена навчальним планом як обов'язкова складова навчального процесу.

Курсова робота зараховується як окремий модуль і на неї поширюються всі положення рейтингової системи оцінювання набутих студентами знань та вмінь, визначених робочою навчальною програмою дисципліни.

Виконання і захист курсової роботи дозволяють визначити рівень теоретичної і практичної підготовки студента, його вміння самостійно працювати з науковою літературою, правильно аналізувати та узагальнювати навчальний матеріал. Курсова робота є своєрідним підсумком процесу навчання в Західнодонбаському інституті.

Курсова робота повинна відповідати сучасному рівню юридичної науки, чинного законодавства і юридичної практики.

Метою курсової роботи є:

- систематизація, поглиблення і закріплення теоретичних і практичних знань;
- вироблення вмінь і навичок застосовувати набуті знання при розв'язанні конкретних завдань;
- формування розуміння існуючих у праві науково-практичних проблем і набуття вміння їх розв'язувати;
- оволодіння методикою наукового дослідження при вирішенні проблемних питань, які досліджуються в курсовій роботі, узагальнення та логічний виклад матеріалу;
- розвиток вміння студента самостійно вивчати й узагальнювати законодавчі та наукові джерела, правильно їх застосовувати під час проходження юридичної практики.

1.2. Загальні вимоги до написання курсової роботи

Процес підготовки курсової роботи можна умовно поділити на такі стадії: - вибір теми курсової роботи; складання плану курсової роботи; - збирання та аналіз джерел, необхідних для написання курсової роботи; - написання та оформлення курсової роботи.

Курсова робота повинна відповідати таким вимогам:

- бути цілеспрямованою, тобто присвяченою дослідженню однієї проблеми;
- логічно та послідовно структурованою за змістом;
- вирізнятися глибиною дослідження та повнотою висвітлення визначених питань;
- переконливістю аргументації викладених думок;
- точністю і стислістю формулювань, конкретністю викладу матеріалу;
- обґрунтованістю висновків і рекомендацій;
- грамотністю оформлення пошукового апарату роботи;
- вмінням працювати з науково-монографічними, правовими джерелами з досліджуваного питання.

1.3 Обрання та затвердження теми курсової роботи

Тематика курсових робіт складається викладачем кафедри права відповідно до навчального і робочого навчального планів і затверджується на засіданні кафедри. Зазначений перелік не є вичерпним. Студент має право запропонувати свою тему з обґрунтуванням доцільності її дослідження та подати заяву про її затвердження завідувачу кафедри.

Кожному студенту кафедра призначає наукового керівника, який здійснює науково-консультаційне керівництво роботою студента.

Студенти мають визначитися щодо теми курсової роботи, після чого на кафедру подається заява студента на ім'я завідувача кафедри із

зазначенням теми курсової роботи і кандидатури наукового керівника.

При виборі теми необхідно враховувати, що в межах однієї форми навчання, як правило, не допускається виконання курсової роботи за однією і тією самою темою двома чи більше студентами. Тому на кафедрі повинна зберігатися інформація для студентів про вільні теми курсових робіт.

1.4. Організаційні вимоги щодо курсової роботи

Обсяг. Оптимальний обсяг для курсової роботи становить 30-35 друкованих сторінок.

Рекомендовані орієнтири стосуються основного тексту курсової роботи і не поширюються на список використаних джерел та додатки. Допускається відхилення від зазначених орієнтирів у межах 20 відсотків. Якщо обсяг курсової роботи перевищує вказані межі, науковий керівник може зазначити це як недолік. Якщо обсяг курсової роботи менший 30 сторінок, така робота, як правило, не допускається до захисту. Курсова робота виконується українською мовою.

1.5. Структура курсової роботи.

Обов'язковими складовими курсової роботи є:

- 1) зміст;
- 2) вступ;
- 3) основна частина;
- 4) висновки;
- 5) список використаних джерел.

Зміст роботи включає план роботи, а також посилання на список використаних джерел.

Вступ. У вступі обґрунтовується актуальність і науково-практичне значення обраної теми курсової роботи, визначається її мета та завдання, ступінь її дослідженості в науковій вітчизняній та зарубіжній літературі,

об'єкт та предмет, методи дослідження, структура курсової роботи. Рекомендований обсяг вступ – 2-3 сторінки.

Основна частина являє собою змістовне розкриття питань, які становлять предмет дослідження.

Висновки (до 4-5 сторінок). Містять теоретичні й практичні підсумки проведеного дослідження. Виписуються загальні висновки, які відображають коротку оцінку проаналізованих теоретичних положень, конструкцій, практики за об'єктом дослідження. Висновки повинні логічно випливати зі змісту викладеного матеріалу, бути самостійними й конструктивними.

Список використаних джерел. У списку наводяться джерела, на які зроблені посилання в курсовій роботі, а також ті, які були опрацьовані при написанні курсової роботи, при цьому слід дотримуватися вимог стосовно назви джерел та послідовності їх розміщення у списку.

Форма виконання. Курсова робота виконується на стандартних аркушах паперу формату А4 (210 мм x 297 мм) з розміщенням тексту лише на одному боці аркуша та з дотриманням відповідних технічних вимог щодо розміщення тексту та встановлених правил щодо посилань на джерела.

Сторінки курсової роботи, починаючи з вступу, мають бути пронумеровані. При цьому титульна сторінка та зміст курсової роботи включаються до загальної нумерації сторінок.

За певними правилами оформлюється титульна сторінка курсової роботи.

1.6. Термін подачі та рецензування курсових робіт

Термін подачі курсових робіт. Термін подачі та курсових робіт встановлюється кафедрою відповідно до графіків навчального процесу та самостійної роботи студента на поточний навчальний рік.

Виконана курсова робота подається студентом на кафедру для

рецензування не пізніше як за два тижні до початку заліково - екзаменаційної сесії. Разом з роботою на кафедрі подаються календарний план, завдання на виконання курсової роботи та бланк рецензії

Прийом курсових робіт кафедрою після встановленого терміну можливий лише за наявності поважних причин затримки й з письмового дозволу завідувача кафедри чи його заступника, за попередньою згодою керівника курсової роботи.

Рецензування курсових робіт. Рецензування курсових робіт здійснюється відповідно до навчального навантаження науково-педагогічних працівників кафедри. Рецензія на курсову роботу складається викладачем після її перевірки. У рецензії повинні бути висвітлені такі питання: позитивні сторони курсової роботи, її недоліки, попередня оцінка роботи

Якщо курсова робота виконана невірно, з серйозними недоліками, то вона повертається для повної або часткової доробки, відповідно до вказівок рецензента. До курсової роботи, направленої для повторної перевірки, обов'язково слід додати першу рецензію.

Готуючись до захисту курсової роботи, студент має ознайомитись зі змістом рецензії, з'ясувати характер зроблених зауважень і підготувати на них відповіді.

2. ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Після затвердження теми курсової роботи та призначення керівника студент приступає до її виконання. Як правило, виконання курсової роботи включає такі етапи:

2.1. Попереднє ознайомлення з джерелами

Таке ознайомлення полягає в опрацюванні відповідних нормативно – правових актів, розділів монографій, підручників, наукових статей, навчальних посібників, робіт з бібліографічними довідниками і бібліотечними каталогами.

Результатом проведеної роботи має бути складання систематизованого

списку бібліографії з обраної теми курсової роботи. Надалі цей список повинен постійно уточнюватися та доповнюватися.

2.2. Визначення цілей та завдань дослідження

Цей етап виконання курсової роботи має на меті з'ясування та встановлення кола питань, які мають бути в ній розглянуті. Для цього студент повинен опрацювати основні теоретичні джерела з теми курсової роботи, проконсультуватися з керівником і сформулювати конкретні питання, які, на його думку, мають становити основний зміст курсової роботи.

Результатом цього етапу має бути складений у встановленій формі і погоджений з керівником план курсової роботи.

2.3. Написання курсової роботи

Відповідно до розробленого і погоджено з керівником плану, студент чітко і логічно висвітлює кожне питання. При цьому він, як правило:

- 1) наводить і розглядає різні погляди щодо спірних проблем окремими науковцями та практичними працівниками;
- 2) визначає свою позицію щодо спірних проблем, підтримуючи одну чи кілька з висловлених точок зору або формулюючи свою власну точку зору з наведенням відповідних аргументів;
- 3) аналізує відповідні положення нормативних актів чи першоджерел;
- 4) підтримує чи вносить пропозиції щодо вдосконалення законодавства та поліпшення практики його застосування;
- 5) формує інші пропозиції теоретичного, спеціально-юридичного чи техніко-юридичного характеру.

При використанні в курсовій роботі нормативних матеріалів, теоретичних положень інших авторів, студент повинен посилатися на відповідні джерела. Ці посилання забезпечують фактичну вірогідність

відомостей про документ, що цитується, дають можливість ознайомлення з документом, одержання уявлення про його зміст, обсяг. Посилатися потрібно на останні видання публікацій. Не допускаються так звані «запозичення», коли матеріали чи положення видаються за власний доробок студента. Не можна також допускати суцільного цитування відповідних джерел чи іншого їх надмірного використання, коли «питома вага» такого використання в курсовій роботі перевищує 50 відсотків.

Якщо використовуються відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, таблиць з джерела, на яке зроблене посилання в курсовій роботі.

Внутрішньо-текстові посилання на джерела слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, «...[1–6]». Допускається наводити посилання на джерела у виносках, при цьому оформлення посилання має відповідати його бібліографічному опису за переліком посилань із зазначенням номера. Наприклад, цитата в тексті: «Виконавче провадження становить собою сукупність дій уповноважених на те органів і посадових осіб, спрямованих на примусове виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб), які здійснюються на підставах, у спосіб та в межах повноважень, визначених законом та іншими нормативно-правовими актами, а також рішеннями, що підлягають виконанню» [6, с. 58]

Список джерел (бібліографічний апарат) в курсовій роботі – це ключ до джерел, якими користувався автор при її написанні. Він свідчить про ступінь обізнаності студента з наявною літературою з теми роботи.

Бібліографічний список – це елемент бібліографічного апарату, який містить бібліографічні описування використаних джерел і вміщується з нової сторінки під назвою «Список використаних джерел». Такий список є складовою частиною курсової роботи, відображає самостійну творчу роботу її автора, дозволяє оцінити ступінь фундаментальності проведеного дослідження.

Найбільш доцільним є спосіб розміщення літературних джерел, коли прізвища авторів і назви (якщо автор незазначений) розміщуються за алфавітом.

До цього списку включаються закони та інші нормативно-правові акти, монографії, збірники наукових праць, їх складові частини, статті, посібники, підручники, тези доповідей, дисертації, автореферати дисертацій тощо.

Відомості про літературу, яка включена до списку, необхідно давати згідно з вимогами державних стандартів з обов'язковим наведенням назв праць і вихідних даних видавництва.

Після зазначення кожного нормативного акта необхідно вказувати офіційне джерело, в якому він опублікований.

2.4. Врахування зауважень керівника та остаточне оформлення курсової роботи

Студент повинен врахувати сформульовані науковим керівником конкретні зауваження. Залежно від характеру та змісту зауважень він виправляє юридичні, стилістичні та орфографічні помилки, доповнює курсову роботу новими положеннями, уточнює чи змінює свою позицію щодо спірних проблем тощо.

Після цього за погодженням з керівником студент може передати йому для ознайомлення другий (повторний) варіант своєї курсової роботи або лише тих її частин (фрагментів), до яких були зроблені найбільш істотні зауваження.

Результатом цієї роботи має бути остаточний варіант курсової роботи, погоджений з керівником і оформлений відповідно до встановлених вимог. Разом з відгуком керівника він подається на кафедру.

3. ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Захист курсової роботи відбувається в присутності комісії, студентів групи, наукового керівника і проходить за процедурою, яка передбачає:

- виступ студента (до 5–7 хвилин), у якому доповідаються основні здобутки курсової роботи та вказуються труднощі чи проблеми, з якими зіткнувся студент під час написання курсової роботи;
- відповіді на запитання наукового керівника або рецензента та присутніх;
- виступ рецензента;
- оцінку курсової роботи з урахуванням процедури її захисту.

Відповіді студента мають бути конкретними, змістовними, лаконічними та науково обґрунтованими.

Результати захисту курсової роботи оцінюються за модульно-рейтинговою системою, визначеною робочою навчальною програмою дисципліни. Оцінка заноситься до відомості студента.

Студенти, які не виконали або не захистили курсову роботу, не допускаються до семестрового контролю. Наслідки захисту студентами курсових робіт щорічно заслуховуються на засіданні кафедри.

Курсові роботи зберігаються на кафедрі протягом трьох років, потім списуються в установленому порядку.

**ОЦІНЮВАННЯ
КУРСОВОЇ РОБОТИ**

Курсова робота допускається до захисту за умови, що її попередня оцінка за висновками наукового керівника становить не менше 60 балів

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
75-81		
68-74	задовільно	
60-67		
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ДОДАТКИ

Додаток 1

Форма заяви студента на виконання курсової роботи

В.о.завідувачки кафедри права

Сидоркіній Р.Д.

Студентки(та) _____ курсу

Денної (заочної) форми навчання

гр. _____

(ПІБ студентки)

ЗАЯВА

Прошу дозволити виконання курсової роботи на тему
«_____» та призначити наукового керівника.

«__» _____ 20__ р. _____

(підпис студента)

Зразок титульного аркуша курсової роботи

(цифра -1 - на титульній сторінці не ставиться)

**ПРАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
ЗАХІДНОДОНБАСЬКИЙ ІНСТИТУТ**

Кафедра права

Спеціальність _____

Кафедра _____

МАУП

КУРСОВА РОБОТА

з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми цивільного права»

на тему _____

студентки _____

курс _____

шифр групи _____

керівник

_____

(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії: _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

_____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Зразок оформлення змісту роботи

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ДОГОВІР КУПЛІ - ПРОДАЖУ В СИСТЕМІ ДОГОВІРНОГО ПРАВА.....	
1.1	
1.2	
РОЗДІЛ 2.УКЛАДАННЯ, ВИКОНАННЯ ТА ПРИПИНЕННЯ ДОГОВОРІВ КУПЛІ – ПРОДАЖУ.....	
2.1 Зміст договору поставки.....	
2.2 Виконання і припинення договору поставки	
РОЗДІЛ 3. ПРАВОВІ НАСЛІДКИ ПОРУШЕННЯ ДОГОВОРУ.....	
ВИСНОВКИ	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	
ДОДАТКИ.....	

Зразок оформлення структурних підрозділів роботи

РОЗДІЛ 2. УКЛАДАННЯ, ВИКОНАННЯ ТА ПРИПИНЕННЯ

ДОГОВОРІВ КУПЛІ - ПРОДАЖУ

2.1 Зміст договору куплі-продажу

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ ДОКУМЕНТІВ

В Україні прийнято новий стандарт ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання», який установлює види бібліографічних посилань, правила та особливості їхнього складання і розміщення у документах.

Стандарт розроблено фахівцями Книжкової палати України імені Івана Федорова, його дія поширюється на бібліографічні посилання в опублікованих і неопублікованих документах незалежно від носія інформації.

ПРИКЛАДИ

БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ ДОКУМЕНТІВ

Монографії, навчальні посібники, підручники, навчально-методичні рекомендації, навчально-методичні комплекси:

Один автор:

Заячук М. Д. Геопросторова організація фермерського укладу України : монографія. Чернівці : Букрек, 2015. 520 с

Два автори:

Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією : навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212

Попович Т. М., А. Є Буяк Управління якістю : навч.-метод. компл. Тернопіль, 2016. 112 с.

Три автори:

Банях С. В., Рогатинська Н. З., Сарахман А. М. Кримінальний процес : підручник. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 264 с.

Чотири автори і більше:

Синиця С. М., Гринів Л. В., Ляхович Г. В., Романюк М. Д. Міжнародний менеджмент : навч. посіб. Івано-Франківськ : Прикарпатський нац. ун-т ім.

В. Стефаника, 2014. 336 с.

Модернізація менеджменту та публічного управління в системі охорони здоров'я : монографія / Р. Р. Августин та ін. Тернопіль : Крок, 2020. 560 с.

Складова частина документа (розділ книги)

Десятнюк О. М. Системний підхід до управління податковими ризиками. *Стратегічні орієнтири формування і реалізації фіскальної політики України* : монографія / за ред. А. І. Крисоватого. Тернопіль : ТНЕУ, 2012. С. 116–134.

Автори та редактори, упорядники, без автора

Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя ЗНУ, 2015. 362 с.

Палеха Ю. І., Іванова І. О., Черепуха Л. О. Бібліотечне фондознавство : навч. посіб. / за заг. ред. Ю. І. Палехи. Київ : Ліра-К, 2018. 276 с.

Стале ендегенне зростання регіонів України в умовах децентралізації : монографія / ред. д. е. н., проф. І. З. Сторонянська. Львів : Ін-т регіональних досліджень ім. М. І. Долішнього, 2019. 504 с

Аналітичне забезпечення управлінських рішень : опорн. консп. лекцій / уклад. С. М. Скочиляс. Тернопіль : ТНЕУ, 2019. 183 с.

Матеріали конференцій, тези доповідей:

Задорожний З.-М. В. Елементи методу і завдання внутрішньогосподарського обліку. *Сучасні тенденції і проблеми розвитку інвестиційно-будівельного комплексу* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. Тернопіль : ТНЕУ, 2007. С. 152–154.

Десятнюк О. М. Загрози та небезпеки в сфері оподаткування як ознака ризиковості податкової системи держави. *Формування єдиного наукового простору Європи та завдання економічної науки* : тези доп. І міжнар. наук.-практ. конф. (24-26 жовт. 2007 р.). Тернопіль, 2007. С. 60–62.

Періодичні видання:

Один автор:

Луняк І. В. Заробітна плата як найважливіший фактор реалізації інвестиційно-інноваційної моделі розвитку. *Інвестиції: практика та*

досвід. 2015. № 21. С. 21–24.

Супрун О. Новий ринок електроенергії - виклики та перспективи. *Голос України*. 2020. 14 трав. (№ 80). С. 7.

Два автори:

Резнікова Н. В., Іващенко О. А. Перспективи укладання і потенційні економічні ефекти регіональних торговельних угод в Північно-Східній Азії: аспекти незалежності в контексті нового регіоналізму. *Інвестиції: практика та досвід*. 2015. № 21. С. 29–34.

Три автори:

Майорова Т. В., Крук В. В., Шевчук Я. В. Капітальні інвестиції: сутність та проблеми реалізації в кризових умовах. *Інвестиції: практика та досвід*. 2015. № 21. С. 12–16.

Чотири автори:

Хвесик Л. В., Левковська Л. В., Сакаль О. В., Клиновий Д. В. Природно-ресурсна рента і рентні платежі: диференціація понять. *Фінанси України*. 2020. № 1. С. 83–98.

Дисертації:

Гайда Т. Ю. Система інформаційно-аналітичного забезпечення зовнішньоекономічної діяльності підприємств харчової промисловості : дис. ... канд. екон. наук. : 08.00.04 / Тернопільський національний економічний університет. Тернопіль, 2015. 244 с.

Автореферати дисертацій:

Кухарик В. В. Механізми управління транскордонними природними ресурсами : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.06. Рівне, 2015. 20 с.

Патенти:

Спосіб лікування хворих на тяжку персистувальну бронхіальну астму із застосуванням ацетилцистеїну: пат. 76915 UA, МПК А61К 31/198. № а 200503501; заявл. 14.04.2005; опубл. 15.09.2006, Бюл. № 9.

ДСТУ 7.1:2006. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1: 2003, ІДТ). Взамен ГОСТ 7.1-84, ГОСТ 7.16-79, ГОСТ 7.18-79, ГОСТ 7.34-81., ГОСТ 7.40-82 ; введ. 2007-

07-01. К. : Держспоживстандарт України, 2007. 48 с. (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи).

Законодавчі та нормативні документи:

Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с.

Про оренду державного та комунального майна : Закон України від 03.10.2019 р. № 157-ІХ. *Голос України*. 2019. 26 груд. (№ 248). С. 2–7.

Повітряний кодекс України : Закон України від 19.05.2011 р. № 3393-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 48–49. Ст. 536.

Про внесення змін до формули розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами : постанова Кабінету Міністрів України від 19.02.2020 р. № 114. *Урядовий кур'єр*. 2020. 5 берез. (№ 43). С. 9–10.

Електронні ресурси:

Грубінко А. В. Історія держави і права зарубіжних країн та римське право: навч. посіб. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2019. 384 с. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/37697/1/%d0%90.%20Gru%20binko%20red.%202019.pdf>.

Дудар Т. Розвиток інноваційної діяльності в аграрному секторі економіки України. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2019. Вип. 1. С. 60–69. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/34035/1/%d0%94%d1%83%d0%b4%d0%b0%d1%80.pdf>

ОРІЄНТОВНА
ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ

1. Актуальні проблеми визначення цивільного права як галузі права.
2. Організаційно-правові форми юридичних осіб
3. Поняття та види підприємства як організаційно-правової форми юридичної особи.
4. Громадські об'єднання як організаційно-правова форма юридичної особи.
5. Актуальні проблеми речових прав
6. Розвиток приватної власності у законодавстві України.
7. Актуальні проблеми зобов'язального права. Цивільний договір.
8. Поняття та характерні ознаки господарського договору.
9. Визнання договору недійсним та неукладеним.
10. Забезпечення виконання зобов'язання. Відповідальність за невиконання чи неналежне виконання зобов'язання.
11. Застава як правовий спосіб забезпечення виконання зобов'язання.
12. Акредитивна форма розрахунків та інші можливі "нетрадиційні" способи забезпечення виконання зобов'язання.
13. Актуальні проблеми спадкового права.
14. Спадковий договір.
15. Особливості спадкування за законом та заповітом.

Рекомендовані джерела (література)

Основні:

1. Конституція України від 28 червня 1996р. *ВВР*. 1996. №30. ст.184.
2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. *Голос України*. 2003. № 45-46 .12 березня 2003 р.; № 47-48 13 березня 2003 р.
3. Гончарова А.В. Цивільне право України [Текст]: навч. посіб. / А.В. Гончарова, Т.А. Кобзева. Суми: СумДУ 2015. 168 с.
4. Круглова О. О. Курс лекцій з дисципліни «Цивільне право» / О. О. Круглова. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2017. 151 с.
5. Цивільне право України: підручник. 2-е вид., перероб. I доп. У 2 частинах. / За ред. проф. Р.Б. Шишки (кер. авт. кол.), Ч. 1. Загальна. – К.: Видавництво Ліра-К, 2018. 736 с.
6. Науково-практичний коментар до цивільного законодавства України. У 2-х т. Т. 1./ Відп. ред. В. Г. Ротань. — 2-ге вид. — Х.: Фактор, 2010. 800 с.
7. Практикум із цивільного права України / О. В. Артеменко, О. В. Губанова, Л. А. Князька [та ін.] ; Держ. фіскальна служба України, Нац. Унт держ. податкової служби України. – Полтава : Дивосвіт, 2015. 204 с.
8. Цивільне право та процес (1 частина) : навч. посіб. / кол. авт. [Коваленко А. В. (кер.), Ведмідський О. В., Круглова О. О. та ін.]. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2018. 275 с.
9. Цивільне право: загальна частина. Практикум: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закладів] / кол. авт. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. 232 с.
10. Цивільне право та процес (1 частина) : навч. посіб. / кол. авт. [Коваленко А. В. (кер.), Ведмідський О. В., Круглова О. О. та ін.]. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2018. 275 с.
11. Цивільне право: загальна частина. Практикум: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закладів] / кол. авт. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. 232 с.
12. Цивільне право України. Особлива частина : підручник / Мін-во освіти і науки України, Нац. авіаційний ун-т ; за заг. ред. д.ю.н., проф. Р. Б. Шишки. – К. : Ліра, 2015. 1024 с.
13. Цивільне право України. Загальна частина Підручник за ред. Дзери О.В., Кузнецової Н.С., Майданика Р.А., 2017 р.
14. Цивільне право. Конспект лекцій для здобувачі вищої освіти спеціальності 081 – Право денної та заочної форм навчання, Терещук Галина Андріївна. – Луцьк: ЛНТУ, 2017. 267 с.
15. Цивільне право України: підручник. 2-е вид., перероб. I доп. У 2

частинах. / За ред. проф. Р.Б. Шишки (кер. авт. кол.), Ч. 1. Загальна. – К.: Видавництво Ліра - К, 2018. 736 с.

16. Цивільне право України : Навч. посіб. у 2 т. / Ю. Ф. Іванов, О. В. Куриліна, М. В Іванова – 2-ге вид. доповн. і переробл. – Т. 1. – К.: Алерта, 2019. 342 с.

Додаткові:

17.Васильєва В. Проблеми регулювання цивільно-правового договору: теоретичні та практичні аспекти [Текст] / В.Васильєва. *Право України*. 2019. №2. С.14–24.

18.Договірне право України. Загальна частина [Текст] : навч.посіб./ Т.В. Боднар, О.В. Дзера, Н.С. Кунецьова та ін.: за ред.О.В.Дзери. – К.: Юрінком Інтер, 2008.896 с.

19.Договірне право України. Особлива частина [Текст] : навч.посіб./ Т.В. Боднар, О.В. Дзера, Н.С. Кунецьова та ін.: за ред.О.В.Дзери. – К.: Юрінком Інтер, 2009. 1200 с.

20.Дудорова К. Проблеми відшкодування моральної шкоди, завданої фізичній особі внаслідок порушення цивільно-правового договору. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ ім. Е.О. Дідоренка*.- Суми, 2015. № 2(70). С.210– 219.

21.Дудорова К. Кондикційне зобов'язання: до питання про вдосконалення цивільного законодавства України // *Право і держава: проблеми розвитку та взаємодії у ХХІ ст.*: тези доповідей міжнародної науково-практичної конференції, м. Запоріжжя, 27-28 січня 2017 р. /За заг. ред. Т.О.Коломоець. – Запоріжжя: ЗНУ, 2017. С.47 – 50.

22.Калаур І., Стахира Г. Відповідальність сторін за порушення договірних зобов'язань із постачання цифрового контенту[Текст] / І.Калаур, Г.Стахира. *Право України*. 2019. №2. С.77–90.

23.Кодинець А, Цивільно-правове регулювання зобов'язальних інформаційних відносин [Текст] : Монографія / А.Кодинець – К.: Алерта, 2016. 208 с.

24.Крупчан О., Гриняк А., Пленюк М. Договірне регулювання приватноправових відносин в умовах євроінтеграційних процесів в Україні [Текст] / О.Крупчан, А.Гриняк, М.Пленюк . *Право України*. 2019. №2. С.25

25.Кузнецова Н. Інститут цивільно-правової відповідальності у вітчизняній та зарубіжній цивілістичній доктрині [Текст] / Н.Кузнецова . *Право України*. 2019. №1. С.186–203.

26.Федорченко Н. Договірні зобов'язання з надання послуг у вітчизняному праві: розвиток та перспективи [Текст] / Н.Федорченко.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України / Офіційний вебпортал парламенту України.

Url: <https://www.rada.gov.ua/>

2. Кабінет Міністрів України / Урядовий портал. Єдиний веб портал органів виконавчої влади України. Url: <https://www.kmu.gov.ua/>

3. Президент України / Офіційне інтернет-представництво.

Url: <https://www.president.gov.ua/>

4. Верховний суд України / Судова влада України.

Url: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/>

5. Конституційний Суд України / Офіційний вебсайт.

Url: <https://ccu.gov.ua/>

6. Європейський суд з прав людини / The European Court of Human Rights.

Url: <https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=applicants/ukr&c>

